

J.nr. 21-1261-000004
Ref. Miljø &
Erhvervsregulering
Den 13. juli 2022

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023

Udkast til ny bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2022/2023 (gødskningsbekendtgørelsen) har været i ekstern høring i perioden fra den 15. juni til den 6. juli 2022 hos en bred kreds af myndigheder og interessenter. Udkastet til bekendtgørelsen har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Landbrugsstyrelsen har modtaget seks eksterne høringssvar med bemærkninger.

Høringssvarene er indsendt af følgende høringsspartner:

- Dansk Affaldsforening
- Genanvend Biomasse
- HedeDanmark
- HortiAdvice
- Landbrug & Fødevarer
- Stiesdal SkyClean

I det følgende gennemgås de modtagne bemærkninger. Landbrugsstyrelsens kommentarer hertil er anført i temaer, og høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. Kronologien i høringssnotatet er som i det udsendte høringssbrev.

For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til bilag med fremsendte høringssvar, som kan ses på høringsportalen.dk

Der vil kun være kommenteret på forhold, der vedrører gødskningsbekendtgørelsens område og alene på de ændringer, der indgår i bekendtgørelsesudkastet for planperioden 2022/2023. For bemærkninger vedr. bekendtgørelsens indhold generelt, kan der rettes henvendelse til Landbrugsstyrelsen.

Landbrugsstyrelsen har efter høringen foretaget en række lovtekniske ændringer i bekendtgørelsesudkastet udover det nævnte i dette notat.

Da der endnu ikke er truffet beslutning om den fremtidige minkproduktion i Danmark, er alt, der vedrører produktion af kvælstof og fosfor fra mink, taget ud af bekendtgørelsesudkastet. Hvis der kommer et behov for, at det indgår i bekendtgørelsen igen, vil dette blive indført i en ændringsbekendtgørelse.

Indhold

1.1. Husdyrnormer for planperioden 2022/2023	3
1.3. Justeringer i reglerne vedr. forventet højere udbytte	4
1.4. Skærpet udnyttelseskrav for spildevandsslam	4
1.5. Ændringer i fastsættelsen af udnyttelsen for afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning	6
1.6. Ny digital indberetning af overførsler af organisk gødning mellem virksomheder tilmeldt Register for Gødningsregnskab	6
1.7. Afsætning af husdyrgødning til fælles komposteringsanlæg	6
Diverse Bemærkninger	7
Kompost	7
Definitionen af organisk gødning	8
Bedre tid til implementering af nye regler	9
Biochar	9
Kontrol	10
Erhvervsøkonomiske konsekvenser.....	10
Specifikke bemærkninger	11

1.1. Husdyrnormer for planperioden 2022/2023

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at med den nye metode til fastsættelse af husdyrnormerne for planperioden 2022/2023 følger et par opmærksomhedspunkter. Den nye metode kan give særlige udfordringer for fosfor i husdyrgødning fra malkekøer. Malkekøernes fosforforsyning er bestemt af den aktuelle fodersammensætning, idet der generelt ikke tildeles supplerende fosfor til malkekøer, da foderets indhold af fosfor generelt er højere end køernes behov. Fodersammensætningen i den enkelte besætning fastsættes bl.a. ud fra tilgængelighed og prisrelationer mellem fodermidlerne, der kan ændre sig over relativt kort tid, hvilket især er set som følge af Corona og krigen i Ukraine. Det kan derfor være vanskeligere at fastsætte en sikker trend i malkekøernes fosforudskillelse på baggrund af en fremskrivning af trenden i de seneste år. Den tidligere metode med at fastsætte normerne ud fra vægtede gennemsnit af de foregående år udjævnede i højere grad udsving i de enkelte år.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen har i flere år modtaget bemærkninger fra flere dele af erhvervet om, at kvælstof- og fosformængderne, som følger af husdyrnormerne, ikke kan genfindes i husdyrgødningen på bedrifterne.

Normerne for husdyr er fastsat på baggrund af den ændrede metode er generelt vurderet mere retvisende end den hidtil anvendte. Metoden er indstillet af arbejdsgruppen for husdyrnormer under Normudvalget og godkendt af Normudvalget. Landbrugsstyrelsen har lagt indstillingen fra Normudvalget og den faglighed, der er i regi af Normudvalget og underarbejdsgrupperne, til grund for at implementere normer med den nye metode. Det har været en enig arbejdsgruppe og Normudvalg, der har indstillet den nye metode til Landbrugsstyrelsen. I begge udvalg sidder repræsentanter fra erhvervet.

Landbrugsstyrelsen er bekendt med, at der særligt for malkekvæg kan være årlige variationer. Til disse kan anvendes muligheden for at type-2 korrigeres.

1.2. Enklere regler for at anvende normen for græs

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der i regelsættet kan opstå et problem med, hvornår dyrene skal være der i forhold til benyttelsen af græs. Normalt vil det være i samme planperiode. For slætgræs, der lagres på ejendommen som ensilage, kan der være bedrifter, der først i løbet af efteråret eller vinteren får de dyr, som skal fortære disse afgrøder i form af ensilage.

Ved salg af græs fra bedriften kan der også opstå diskussion om, hvornår dette salg senest skal ske. Jordbrugeren kan have græsset på lager i form af ensilage, wrapballe eller hø med et senere salg for øje. Landbrug & Fødevarer foreslår på den baggrund at sætte en frist for seneste salg til slutningen af den efterfølgende planperiode.

Derudover bemærker Landbrug & Fødevarer, at det ikke er muligt at få kvælstofnorm til græs, der er anvendt som rodemateriale til søer, og at der bør findes en løsning, så denne mulighed kan lade sig gøre.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen er enig i, at der kan være en problematik knyttet til græs, der anvendes til opfodring eller sælges i den efterfølgende planperiode. Bekendtgørelsens § 3 er derfor tilrettet med henblik på at undgå dette.

I forbindelse med normen for rodemateriale til søer, har Landbrugsstyrelsen specifikt i forbindelse med arbejdet med den nye tabel spurgt SEGES og Aarhus Universitet om denne udfordring. Der findes dog ikke nogen hensigtsmæssig løsning. Landbrugsstyrelsen drøfter gerne problemstillingen med relevante repræsentanter fra erhvervet med henblik på at finde en tilfredsstillende løsning.

1.3. Justeringer i reglerne vedr. forventet højere udbytte

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det ikke fremgår tydeligt, om det er tilstrækkeligt at have dyrket afgrøden i 3 eller 4 af de forudgående 5 år. Landbrug & Fødevarer tolker stk. 4 således, at det er nok at have dyrket afgrøden i 4 af 5 år (forudgående planperioder), og at det i stk. 5 skal dokumenteres, at afgrøden har været dyrket af virksomheden i de 5 umiddelbart forudgående planperioder.

Landbrug & Fødevarer bemærker yderligere, at der bør tilføjes en bestemmelse, som giver mulighed for, at korn, der anvendes i eget kornfyr, kan indgå i udbytteberegningen i forbindelse med forhøjede udbytter, og at det i øvrigt bør være muligt fortsat at overtage dokumentation fra tidligere ejer i forbindelse med korrektion af N-normen ved højere udbytte.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Det er korrekt forstået, at man kan gøre brug af forhøjet udbytte, selvom man ikke har dyrket en afgrøde i alle 5 af de umiddelbart forudgående planperioder. I det tilfælde afgrøden kun har været dyrket i 4 ud af de 5 umiddelbart forudgående planperioder, skal planperioden med det højeste udbytte dog udgå af beregningen, jf. § 6, stk. 4.

I stk. 5 skal det dokumenteres, at afgrøden af været dyrket i de 5 umiddelbart forudgående planperioder, med mindre der er det forhold, jf. stk. 4, at den kun har været dyrket i 4 ud af det 5 planperioder, eller er solgt senere end d. 10 september efter planperiodens udløb.

Ift. muligheden for at overdrage dokumentation fra tidligere jer eller forpagter, så har denne mulighed heller ikke tidligere været en del af reglerne i gødskningsbekendtgørelsen. Muligheden har ved en fejl indgået i vejledning om gødsknings- og harmoniregler. Landbrugsstyrelsen har også i forbindelse med høringen anført, at opnåelse af et højere udbytte end standardudbyttet kan afhænge af den, der er ansvarlig for driften. Og at det er derfor ikke givet, at en ny forpagter vil kunne opnå et højere udbytte på samme areal, hvorfor dokumentation ikke kan overdrages.

Bemærkningen giver ikke anledning til en ændring af bekendtgørelsesudkastet.

1.4. Skærpet udnyttelseskrav for spildevandsslam

Bemærkning fra høringsparterne:

Genanvend biomasse bemærker, at det ikke i et almindeligt sædskifte er muligt at opnå en udnyttelse af biogødning (spildevandsslam) på 50 pct. HedeDanmark anfører, at fastsættelsen af

udnyttelseskravet bygger på forældede forsøg og mener derfor, at det nuværende krav bør fastholdes på 45 pct., indtil der foreligger nyere forsøg. HedeDanmark bemærker yderligere, at forringede vilkår vedr. modtagelse af spildevandsslam, uden fagligt belæg, vil umuliggøre afsætning af biogødning (spildevandsslam), og i yderste konsekvens medføre øget afbrænding. Desuden bemærker HedeDanmark, at der bør tages højde for proportionalitetsprincippet, da de ikke mener, at den miljømæssige effekt står mål med de begrænsninger en skærpet udnyttelse sætter for genanvendelsesmulighederne.

Genanvend biomasse bemærker yderligere, at Landbrugsstyrelsen ikke i tilstrækkelig grad har varslet erhvervet om den kommende skærpelse bl.a. ved, at den skærpelse udnyttelse fremgår af den gældende gødskningsbekendtgørelse.

Landbrug & Fødevarer antager, at udnyttelseskravet er ved optimal anvendelse og dermed alene udbragt om foråret og anfører, at det nuværende krav på 45 pct. bør fastholdes.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen bemærker, at der ikke er aftalt en særlig varsling af det skærpede udnyttelseskrav for spildevandsslam, men at styrelsen generelt bestræber sig på at fastsætte regler, så erhvervet har mulighed for at indrette sig på disse. Derfor blev skærpelsen af udnyttelseskravet også udskudt fra planperioden 2021/2022 til 2022/2023 efter bemærkninger i forbindelse med høringen. Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at erhvervet har haft mulighed for at indrette sig på det skærpede udnyttelseskrav, idet der i høringsnotatet fra 2021/2022 er oplyst om udsættelsen til 2022/2023. Styrelsen vil samtidig tage bemærkningerne til sig og afsøge, om skærper af denne karakter i fremtiden også skal kommunikerer via andre kanaler.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

For så vidt angår det faglige grundlag har Landbrugsstyrelsen bedt Aarhus Universitet (AU) vurdere udnyttelsen på spildevandsslam ud fra nye data om spildevandsslam fra danske anlæg. I besvarelsen fra AU er der redegjort for det faglige grundlag, og udnyttelseskravet er således beregnet ud fra bedst tilgængelige data, som stammer fra data fra danske spildevandsanlæg fra 2018 og 2020. Såfremt der senere måtte foreligge nye resultater – herunder nye markforsøg, vil Landbrugsstyrelsen naturligvis revurdere udnyttelseskravet for spildevandsslam.

Reguleringen er i flere henseender fastsat på baggrund af bedst tilgængelige data og fagligt begrundede antagelser. De resultater, der er fremlagt af AU, peger på et udnyttelseskrav for spildevandsslam, der ligger noget over (AU angiver en mulig fastsættelse på 65 pct.) det krav, der fremgår af bekendtgørelsesudkastet, hvor der også er taget højde for en vis ammoniakfordampning. Der er derimod intet i besvarelsen fra AU, der peger på, at udnyttelsen fortsat skal være fastsat til de nuværende 45 pct. Derudover skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at et udnyttelseskrav ikke er et udtryk for en udnyttelse af kvælstofindholdet i en organisk gødning i det år den bringes ud på marken, men derimod over en 10-årig periode.

Landbrugsstyrelsen støtter op om målsætninger om at genanvende ressourcer – herunder også til jordbrugsformål - og mener ikke, at reguleringen står væsentligt i vejen for den fortsatte anvendelse af spildevandsslam på landbrugsjord. Det er dog formålet med

gødskningsreguleringen at sikre en hensigtsmæssig og forsvarlig anvendelse af kvælstof i landbruget således, at der sikres et rent dansk vandmiljø. I den samlede indsats for at sikre et bedre vandmiljø indgår der flere forskellige mindre indsatser, der samlet bidrager til en forbedring.

1.5. Ændringer i fastsættelsen af udnyttelsen for afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at kravet til fastsættelse af kvælstofudnyttelsen fremover skal beregnes ud fra sammensætningen af biomasserne i den foregående planperiode, så beregningsprincippet harmoniseres med fastsættelsen af fosforloftet.

1.6. Ny digital indberetning af overførsler af organisk gødning mellem virksomheder tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Se bemærkninger vedr. de administrative byrder under afsnittet "Erhvervsøkonomiske konsekvenser".

1.7. Afsætning af husdyrgødning til fælles komposteringsanlæg

Bemærkning fra høringsparterne:

Dansk affaldsforening bemærker, at det er noget uklart, i hvilket omfang anlæg, der udelukkende komposterer have/parkaffald, er omfattet af denne term, der lader til at være rettet mod komposteringsanlæg, der modtager materiale fra landbruget.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Den nye anlægstype, der indgår i bekendtgørelsesudkastet "fælles komposteringsanlæg", er anlæg, der både kan kompostere husdyrgødning og anden organisk gødning. Det primære formål med at regulere fælles komposteringsanlæg har dog været at muliggøre afsætning af husdyrgødning fra virksomheder, der er registreret i Register for Gødningsregnskab, til de pågældende komposteringsanlæg.

Det bemærkes, at virksomheder, der komposterer have- og parkaffald og afsætter dette, er gødningsleverandører. Der stilles krav om indberetning af modtagne og afsatte mængder af kvælstof og fosfor, jf. bekendtgørelsens §§ 31 og 32. Der gælder dog visse undtagelser for offentligt ejede genbrugsstationer.

På baggrund af høringssvaret er det præciseret i bekendtgørelsens § 20, stk. 1, at denne bestemmelse alene vedrører bestemmelse af indhold af kvælstof og fosfor i komposteret husdyrgødning.

I gødningsanvendelsesbekendtgørelsen er der regler om, hvordan fosforloftet skal fastsættes, når jordbrugsvirksomheder udveksler gødning med fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg.

Som konsekvens af den nye gødskningsbekendtgørelse er der udstedt en opdateret gødningsanvendelsesbekendtgørelse, der tilføjer fælles komposteringsanlæg til reglerne om udveksling af gødning med fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg. Der er ikke lavet andre ændringer i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen end konsekvensændringerne vedr. fælles komposteringsanlæg.

Diverse Bemærkninger

Kompost

Bemærkning fra høringsparterne:

HortiAdvice bemærker, at kompost af vegetabilsk materiale – herunder have- og park kompost – igen bliver vurderet som et jordforbedringsmiddel uden kvælstofvirkning og derfor med en lovmæssig N-udnyttelse på 0 pct. HortiAdvice og Dansk Affaldsforening bemærker yderligere, at den metode, der kan anvendes til beregning af en fravigende udnyttelse, ikke kan anvendes i forbindelse med en fuldt omsat kompost.

HortiAdvice mener desuden, at Landbrugsstyrelsen må have misforstået, når kommuner på deres hjemmesider skriver, at komposten er stærk, og at det udelukkende er saltindholdet i komposten, der er højt.

Dansk Affaldsforening undrer sig i øvrigt over, at der er en skelnen mellem råkompost (i bekendtgørelsen have- og parkaffald) og et mere forædlet produkt kompost.

Genanvend Biomasse bemærker i øvrigt, at det bør overvejes at indsætte en definition af kompost.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen skal indledningsvist bemærke, at udnyttelseskrav for andre organiske gødningstyper end spildevandsslam ikke indgår i denne høring af gødskningsbekendtgørelsen. Det er fortsat Landbrugsstyrelsens vurdering, at have- og parkaffald og kompost ikke den samme form for gødning. Have- og parkaffald indgår fortsat i bekendtgørelsen med en kvælstofudnyttelse på 0 pct.

Kompost indgår i den organiske gødningstype "andre typer af anden organisk gødning" med et udnyttelseskrav på 40 pct. Dette skyldes, at kompost er langt mere omsat end ubehandlet have- og parkaffald. Have- og parkaffald er de mere træmæssige dele af det organiske materiale i findelt form, hvorimod kompost er en langt mere omsat og nedbrudt del af bl.a. bladele. Der er dog i bekendtgørelsens bestemmelser muligheder for at fravige det fastsatte udnyttelseskrav, hvis dette kan dokumenteres.

Landbrugsstyrelsen vil gerne i den forbindelse understrege, at et udnyttelseskrav ikke er et udtryk for udnyttelsen af kvælstof i det år, en gødning bringes ud på marken, men at der er inkluderet en eftervirkning i en 10 årig periode efter udbringningsåret.

I svar fra AU på en bestilling fra Landbrugsstyrelsen fra 14. april 2020 (Definitioner af forskellige typer af anden organisk gødning) differentieres der mellem de to typer have- og

parkaffald og kompost, ved at kompost er fast organisk materiale, der er omsat og stabiliseret ved en beluftning og ikke tilført syntetiske tilsætningsstoffer, herunder mineralsk gødning. I efterfølgende dialog med AU, har de oplyst, at en udnyttelse op mod 50 pct. er realistisk for kompost. Landbrugsstyrelsen vil frem mod næste planperiode bede AU forholde sig til udnyttelsen i kompost igen – herunder om metoden for fastsættelse af fravigelse af udnyttelsen er hensigtsmæssig. Det er ny information for styrelsen, at den metode for fastsættelse af fravigelse af udnyttelsen ikke er anvendelig for kompost. I denne proces vil styrelsen overveje, om det er hensigtsmæssigt at definere kompost og indsætte dette som en nye organisk gødningskategori med et fastsat udnyttelseskrav.

Landbrugsstyrelsen forholder sig ikke ved denne høring til fastsættelsen af, i hvor høj grad fosforindholdet i gødningstyperne bør indgå i gødningsregnskabet.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

Definitionen af organisk gødning

Bemærkning fra høringsparterne:

Genanvend Biomasse bemærker, at organisk gødning er organiske materialer, der er kendetegnet ved at indeholde kulstof, hvorfor dette bør fremgå af definitionen af organisk gødning, ligesom kalium bør indgå som et af hovednæringsstofferne. Genanvend Biomasse bemærker yderligere, at der i anden lovgivning skelnes mellem animalsk og human ift. oprindelse, anvendelse etc., og foreslår derfor, at human tilføjes eller det fremgår tydeligt, at spildevandsslam er omfattet af definitionen af organisk gødning.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen tilstræber de samme definitioner som er med i bekendtgørelse om anvendelse af gødning og derfor er Fødevarerministeriets svar på de samme bemærkninger i tilpasset form gengivet neden for:

Gødskningsbekendtgørelsen indeholder regler om grænser for tildeling af kvælstof og regnskabsregler for kvælstof og fosfor, men ikke om kulstof og kalium. Landbrugsstyrelsen finder det derfor ikke relevant at nævne kulstof og kalium i definitionen af organisk gødning.

Kriteriet om animalsk oprindelse er opfyldt for stoffer, produkter og materialer fra dyr og mennesker, som f.eks. husdyrgødning, fækalier i form af spildevandsslam, slagteriaffald og slam fra dambrug. Det er Landbrugsstyrelsen opfattelse, at humant i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen skal forstås som er en delmængde af animalsk og derfor ikke bør nævnes selvstændigt i definitionen af organisk gødning. Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at begrebet animalsk anvendes i en snævrere betydning i andre regelsæt, der har et andet formål end regulering af næringsstoffer, herunder f.eks. i biproduktforordningen, hvor animalsk henfører til dyr og ikke mennesker.

Kriteriet om vegetabilsk oprindelse er opfyldt for stoffer, produkter og materialer fra planter f.eks. ensilagesaft, grønsaft, rodfrugtvaskvand, Novogro og gærfløde.

Den foreslåede definition af organisk gødning omfatter alle former for stoffer, produkter og materialer, der anvendes til jordbrugsformål. Definitionen omfatter således både affald, som ophører med at være affald i henhold til reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affald, der forbliver i affaldsfasen. Herunder vil spildevandsslam naturligt indgå i definitionen af organisk gødning.

Bedre tid til implementering af nye regler

Bemærkning fra høringsparterne:

HedeDanmark bemærker, at høringer vedr. ændring i det kommende gødskningsår bør afsluttes senest d. 1. marts og alternativt først træde i kraft året efter.

Landbrug & Fødevarer bemærker ligeledes, at bekendtgørelsen kommer alt for sent i høring, og at med tanke på de ændringer, der er lagt op til, er det urimeligt med så kort frist til erhvervet til at stille sig. HedeDanmark opfordrer på det kraftigste til, at høringer af både bekendtgørelse og vejledning fremover bliver sendt i høring væsentligt tidligere.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen anerkender, at nye regler vedr. gødning som udgangspunkt kommer i høring meget sent. Høringen afhænger bl.a. af, hvornår Landbrugsstyrelsen modtager de endelige husdyrnormer samt efterfølgende kvalitetssikring af disse og yderligere den generelle tid, interne og eksterne processer i relation til udstedelse af en bekendtgørelse tager.

I forbindelse med skærpelsen af udnyttelseskravet for spildevandsslam for planperioden 2022/2023, så blev det i forbindelse med høringen af bekendtgørelsen for sidste planperiode meldt ud, at skærpelsen ville blive gennemført til denne planperiode, netop foranlediget af de argumenter, som HedeDanmark fremfører i deres høringssvar. Landbrugsstyrelsen mener, at der har været tid nok for erhvervet til at forholde sig til dette nye krav.

Biochar

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Landbrugsstyrelsen tidligere har oplyst, at biochar regnes for anden organisk gødning, hvis udgangsmaterialet ikke er husdyrgødning. Det fremgår dog ikke tydeligt, hvad biochar defineres som, hvis udgangsmaterialet er husdyrgødning eller fiberfraktionen. Ligeledes er det vigtigt at få beskrevet reglerne for udbringning af biochar uanset hvad udgangsmaterialet er. Biochar bør derfor defineres under § 1, stk. 1.

Stiesdal bemærker, at reglerne i gødskningsbekendtgørelsen bør omfatte husdyrgødningsbaseret biokul, og at biokul lavet ved pyrolyse af plantebaseret biomasse bør opfattes som et jordforbedringsmiddel.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Landbrugsstyrelsen bemærker, at biochar ikke indgår i høringsudkastet.

Som Landbrugsstyrelsen har kommunikeret vedr. biochar baseret på husdyrgødning, så er der ikke lige nu tilstrækkeligt grundlag for at fastsætte regler fsva. både det tilbageværende indhold af kvælstof samt udnyttelsen for kvælstof i biochar. Landbrugsstyrelsen afventer den endelige igangværende videnssyntese på biochar, før der kan tages stilling til reguleringen af denne type gødning.

Ift. Stiesdals bemærkninger om biokul i gødskningsbekendtgørelsen, så er biokul som udgangspunkt omfattet af reguleringen i gødskningsbekendtgørelsen, jf. definitionen af organisk gødning. Dette gælder både biokul baseret på husdyrgødning og på anden organisk gødning. Indeholder en organisk biomasse kvælstof eller fosfor, så er det en gødning. Gødskningsbekendtgørelsen opfatter ikke nogen former for biomasser med indhold af kvælstof og fosfor som et jordforbedringsmiddel.

Ud fra den igangværende videnssyntese om biochar er det dog Landbrugsstyrelsens opfattelse, at det ikke er entydigt, om biokul har et indhold af kvælstof, og herunder i hvilken grad dette indhold af kvælstof er bundet. Derfor er det ifølge Landbrugsstyrelsens opfattelse ikke muligt at fastsætte specifikke regler for anvendelsen af biokul.

Landbrugsstyrelsen vil snarest muligt vejlede om, hvordan biokul skal indberettes i hhv. gødningsregnskabet og i Leverandørregister for gødningsleverancer.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

Kontrol

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er vigtigt, at landbrugeren i forbindelse med gødningsplanlægningen klart kan informere sig om, hvordan gødningsregnskabet forventes kontrolleret, herunder hvilken dokumentation der skal kunne fremvises i en kontrolsituation. Det skal ikke først fremgå ved den administrative kontrol, hvilken dokumentation der skal tilvejebringes. Det er derfor vigtigt, at det i vejledningen til bekendtgørelsen tydeligt bliver beskrevet, hvilken dokumentation der skal kunne fremvises i en kontrolsituation for planperioden 2022/2023.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Kommentaren fra Landbrug & Fødevarer vedrører ikke høringen af gødskningsbekendtgørelsen med derimod arbejdet med vejledning om gødsknings- og harmoniregler. Landbrugsstyrelsen skal dog bemærke, at styrelsen gerne sender udkast til vejledning om gødsknings- og harmoniregler i høring hos Landbrug & Fødevarer med henblik på kommentarer om, hvor det ikke er tydeligt, hvilken form for dokumentation der er tilstrækkelig.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Bemærkning fra høringsparterne:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er kostbart for landbrugerne med den nye elektroniske løsning for gødningskvitteringer. Det er en meget mere arbejdskrævende løsning for både landbrugere og konsulenter. Kravet om ny elektronisk indberetning af overførsel af organiske

gødninger vil medføre en betydelig administrativ meromkostning for erhvervet. Kravet medfører, at landbrugeren ikke kan indsende gødningsregnskab før alle modtagere af husdyrgødning har signeret for modtagelsen i Tast selv. Det vil for hovedparten af bedrifterne betyde, at der bliver flere arbejds gange i konsulenttimer. Dette giver ikke merværdi for landbruget, men alene en øget administrative kontrol af gødningsregnskaberne.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Implementeringen af gødningskvitteringen gennemføres dels for at imødegå risiko for svig i forbindelse med overdragelse af gødning, dels for at sikre kvaliteten af indberettede data til Landbrugsstyrelsens bedst muligt.

I forbindelse med en vurdering af de administrative byrder har repræsentanter fra erhvervet testet den nye løsning, og Erhvervsstyrelsen har efterfølgende interviewet de samme personer med henblik på at afdække den administrative meromkostning ved den nye digitale løsning. Den samlede meromkostning er beregnet til 4,3 millioner kr. årligt.

Landbrugsstyrelsen skal i øvrigt bemærke, at konsekvensvurderingen af de administrative byrder er tilgængelig på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Specifikke bemærkninger

	Organisation	Bemærkning	Landbrugsstyrelsens bemærkninger
1	Landbrug & Fødevarer	Der bør tilføjes en bestemmelse, som giver mulighed for at korn, der anvendes i eget kornfy, kan indgå i udbytteberegningen i forbindelse med forhøjede udbytter.	Landbrugsstyrelsen vil overveje konsekvenserne heraf frem mod næste ændring af bekendtgørelsen for planperioden 2023/2024. Bemærkningen giver ikke anledning til en ændring af bekendtgørelsesudkastet.
2	Landbrug & Fødevarer	§ 10 Det bør fremgå af bekendtgørelsen, at der sker et automatisk upload af gødningsplanlægningen fra FS til GKEA, såfremt der ikke indberettes senest 10. september. Det bør også fremgå af vejledningen.	Det er formålet med gødningsplanlægningen, at jordbruger selv tager aktivt stilling til den planlægning, der ligger til grund for virksomhedens gødningskvoteberegning. Det er ikke sikkert, at der er 1:1 overensstemmelse mellem det indberettede i Fællesskemaet og gødningsplanlægningen. Derfor mener Landbrugsstyrelsen, at det automatiske upload alene skal ses som en service fra styrelsens side, men at det egentlige krav i § 10 skal overholdes. Bemærkningen giver ikke anledning til en ændring af bekendtgørelsesudkastet.
3	Landbrug & Fødevarer	§ 11. Det er vigtigt, at oplysningerne fra LR er på plads, når der skal	Landbrugsstyrelsen antager, at der i bemærkningen ikke menes gødningsregnskabet, men den indberetning der gælder for leverandører.

		<p>indberettes gødningsregnskab (1. september jf. § 30 og 31). Det er ikke nok at opdatere systemet en gang om ugen! Landmænd og konsulenter skal kunne stole på de data, som de kan se efter 1. september</p>	<p>Landbrugsstyrelsen arbejder på, at der fremadrettet som minimum vil være en daglig opdatering af data.</p> <p>Det er altid jordbrugerens eget ansvar at sikre, at data i gødningsregnskabet er korrekt.</p> <p>Bemærkningen er ikke relevant for bekendtgørelsesudkastet.</p>
4	Landbrug & Fødevarer	<p>§ 13. Kravet om elektronisk indberetning af organiske gødninger vil medføre en betydelig administrativ meromkostning for erhvervet. Kravet medfører, at landbrugeren ikke kan indsende gødningsregnskab før alle modtagere af husdyrgødning har signeret for modtagelsen i Tast selv. Det vil for hovedparten af bedrifterne betyde, at der bliver flere arbejds gange i konsulenttimer. Dette giver ikke merværdi for landbruget, men alene en besparelse i forhold til den administrative kontrol af gødningsregnskaberne.</p>	<p>Se bemærkninger under afsnittet "erhvervsøkonomiske konsekvenser".</p>
5	Landbrug & Fødevarer	<p>§ 17. De 12 måneder bør ændres til 365 dage, så få dages ændring i statusdag ikke giver problemer. Problemstillingen er tidligere drøftet med Landbrugsstyrelsen.</p>	<p>Bekendtgørelsesudkastet er ændring så der står 365 dage i stedet for 12 måneder.</p>
6	Landbrug & Fødevarer	<p>Bilag 2, tabel 1. Vedr. alder på slagtekyllinger.</p> <p>For den uddybbende bemærkning henvises der til høringsvaret.</p>	<p>Bilaget er justeret på baggrund af bemærkningerne.</p>

7	Landbrug & Fødevarer	<p>Bilag 2, tabel 1. Vedr. afgræsning af alder for fasaner.</p> <p>For den uddybbende bemærkning henvises der til høringssvaret.</p>	Bilaget er justeret på baggrund af bemærkningerne.
8	Landbrug & Fødevarer	<p>Bilag 2, tabel 2. Vedr. klækning og daglig tilvækst.</p> <p>For den uddybbende bemærkning henvises der til høringssvaret.</p>	Bilaget er justeret på baggrund af bemærkningerne.